

Asia C-571/21

Ennakkoratkaisupyyntö

Jättämispäivä:

16.9.2021

Ennakkoratkaisupyyntön esittänyt tuomioistuin:

Finanzgericht Düsseldorf (Saksa)

Ennakkoratkaisupyyntön esittämistä koskevan päätöksen tekemispäivä:

6.9.2021

Kantaja:

RWE Power Aktiengesellschaft

Vastaaja:

Hauptzollamt Duisburg

[– –]

Finanzgericht Düsseldorf

V Ä L I P Ä Ä T Ö S

Asiassa

RWE Power Aktiengesellschaft [– –]

[– –] Essen,

- kantajana -

[– –]

vastaan

Hauptzollamt Duisburg [– –]

- vastaajana -

joka koskee

sähköveroa

4. jaosto [– –]

[– –]

on päättänyt 6.9.2021 seuraavaa:

Asian käsittelyä lykätään ja Euroopan unionin tuomioistuimelle esitetään SEUT 267 artiklan nojalla seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

1. Voidaanko energiatuotteiden ja sähkön verotusta koskevan yhteisön kehityksen uudistamisesta 27.10.2003 annetun neuvoston direktiivin 2003/96/EY (jäljempänä direktiivi 2003/96) 14 artiklan 1 kohdan a alakohdan ensimmäistä virkettä, siltä osin kuin siinä säädetään, että sähkön tuottamiseen käytettävä sähkö vapautetaan verosta, tulkita direktiivin 2003/96 21 artiklan 3 kohdan toisen virkkeen valossa siten, että tämä vapautus käsittää myös toimet, joilla avokaiyksessa tuotetaan energiatuotteita ja näistä energiatuotteista tehdään voimaloissa paremmin voimalakäyttöön soveltuvia esimerkiksi murskaamalla, erottamalla vierasaineet ja pilkkomalla kokoon, jota laitoksen kattilassa käytetään?

2. Voidaanko direktiivin 2003/96 14 artiklan 1 kohdan a alakohdan ensimmäistä virkettä, siltä osin kuin siinä säädetään, että sähköntuotantokyvyn säilyttämiseen käytettävä sähkö vapautetaan verosta, tulkita direktiivin 2003/96 21 artiklan 3 kohdan kolmannen virkkeen valossa siten, että siten verosta on vapautettava myös sähkön käyttö sellaisten varastointilaitosten ja kuljetusvälineiden käyttämiseen, jotka ovat tarpeellisia voimaloiden jatkuvan toiminnan kannalta?

[– –]

Perustelut:

- 1 Kantajalla oli muun muassa Reinin ruskohiilialueella kolme toisistaan erillään sijaitsevaa avokaivosta, joista se louhi ruskohiiltä enimmäkseen voimaloidensa sähköntuotantoa varten ja joista saatavasta hiilestä noin 10 prosenttia käytettiin ruskohiilipölyn ja -brikettien tuotantoon sen kolmessa tehtaassa. Kantaja käytti vuonna 2004 avokaivoksissa yhteensä 2 847 925,939 MWh sähköä, jota se käytti lähinnä seuraavasti:
 - 1) vesipumpuissa pohjavedenpinnan korkeuden alentamiseen,
 - 2) suurissa laitteissa, kuten kauhapyöräkaivinkoneissa, jotka kaivavat ruskohiiltä ja louhintajätettä, ja hihnakuljettimella varustetuissa koneissa, jotka täyttävät kaivosta toisaalla louhintajätteellä,
 - 3) kaivoksen valaisemiseen ja
 - 4) raakahiilen kuljettamiseen sähkökäyttöisillä, omilla raiteilla kulkevilla tavarajunilla ja sähkökäyttöisissä hihnakuljettimissa, jotka kuljettavat sekä raakahiiltä että louhintajätettä.
- 2 Kantajan voimaloiden toiminta oli suunniteltu tuottamaan sähköä keskeytyksettä ja tarkoitettu viiden voimalan osalta peruskuormatuotannosta huolehtimiseen. Sen tehtaissa tapahtuva sähköntuotanto sitä vastoin palveli lähinnä tehtaiden tuotantoa mutta oli myös tarkoitettu jatkuvaksi. Keskeytyksettömän sähköntuotannon turvaamiseksi kantajalla oli ruskohiilivarastoja, joita oli kolmea eri kokoa, joita käytettiin eri tehtäviin ja joista hiiltä kuljetettiin vähän kerrallaan voimaloiden kattiloihin. Ruskohiiltä varastoitiin ensin asianomaisessa kaivoksessa olevassa varastossa, jonka kapasiteetti riitti enintään kuuden päivän tarpeisiin, ja kuljetettiin sen jälkeen sieltä voimaloiden varastoihin hihnakuljettimella tai yrityksen omalla rautatiellä, jolla käytetään sähkövetureita ja jonka raiteet ovat ylileveitä ja suunniteltu erityisen painavia junia varten. Voimaloiden omien varastojen kapasiteetti riitti enintään kahden päivän tarpeisiin, ja niiden tarkoituksena oli mahdollistaa se, että asianomaisessa voimalassa voidaan tuottaa kaikilla kattiloilla sähköä viikonlopun aikana. Voimaloiden varastoista sähkökäyttöiset hiilen kuormauskoneet lastasivat hiilen varastossa olevalle hihnalle. Sen jälkeen, kun kuljetettavasta aineksesta oli eroteltu metallit ja se oli punnittu kuljetushihnavaa'alla, raakahiili päätyi hiilimurskaimiin. Sen jälkeen murskatusta hiilestä poistettiin puuosat, ja hiili siirrettiin leveillä hihnoilla kattilan varastoon.
- 3 Kantajan voimaloiden kattiloissa tarvittiin vuonna 2004 eri tavalla käsiteltyä ruskohiiltä:

- 4 Yhdessä sen tehtaista oli vuonna 2004 vielä käytössä kolme arinapolttokattilaa, joissa palasina syötettyä ruskohiiltä poltettiin arinalla. Tätä varten hiiltä ei tarvinnut kuivattaa lämmön avulla.
- 5 Leijukerroskattiloita oli yhdessä voimalassa ja kahdessa muussa tehtaassa. Näissä kattiloissa tuotettiin palaneesta hiilestä ja ilmasta koostuva leijukerros. Tässä yhteydessä syntyvän kuumuuden avulla tuhka ja hiilen ensimmäiset osat johdettiin ylös ja kierrätettiin syklonien kautta takaisin. Polttoaineena näissä kattiloissa käytettiin ruskohiiltä palasina, joiden halkaisija oli enintään 40 mm ja jotka syötettiin kattilan varastosta yhdessä takaisin johdetun kuuman savukaasun kanssa kattilaan. Savukaasun lisääminen ruskohiiltä syötettäessä sai aikaan sen, että ruskohiilestä haihtui savukaasuun vettä, joka kuitenkin päätyi suoraan kattilaan.
- 6 Lisäksi kantaja käytti myllypolttokattiloita, joissa käytettiin polttoaineena ruskohiilipölyä. Jokaisessa kattilassa oli oma varasto, jonka kapasiteetti riitti 6–8 tunnin tarpeisiin. Näistä varastoista ruskohiili ja takaisin johdettu savukaasu ohjattiin myllynpyöriin, jotka koostuivat lähinnä suuresta puhaltimesta ja murskaustoiminnosta. Myllynpyörät tuottivat niin pieniä hiilihiukkasia ja paineen, että hiilihiukkaset voitiin johtaa tiettyihin kohtiin kattilaa ja paloivat sen jälkeen syöttöpisteiden välissä avoimella liekillä. Myös tässä menetelmässä kuuman savukaasun lisääminen myllynpyöriin johdettavaan ruskohiileen sai aikaan sen, että ruskohiilestä vapautui savukaasuun vettä, joka varmisti samalla inertoinnin syötön aikana ennen ruskohiilen päätymistä kattilaan.
- 7 Kattiloiden kuumuus tuotti höyryä, joka johdettiin höyryturbiineihin sähköntuotantoa varten.
- 8 Vastaajan määräyksestä 16.12.2004 aloitettiin kantajaa koskeva ulkoinen tarkastus, joka koski muun muassa vuosilta 2003 ja 2004 maksettua sähköveroa ja jonka tulokset esitettiin tiivistetysti 20.5.2009 päivätyssä tarkastuskertomuksessa. Sähköveroa koskevan ulkoisen tarkastuksen aikana kantaja katsoi, että sähköön käyttö sähköön tuottamiseen ruskohiilellä, minkä osuus oli noin 90 prosenttia käytetystä sähköstä, oli sähköverosta annetun lain (Stromsteuergesetz, jäljempänä StromStG) 9 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaisesti vapautettu verosta sähköön tuottamiseen käytettävänä sähköinä. Se ilmoitti tästä syystä sähköverosta vapautetuksi määräksi 31 526 540,15 euroa (90 prosenttia 35 029 489,05 eurosta tai 2 847 925,939 MWh:sta). Kantajan mukaan jo raakahiiltä on pidettävä polttoaineena, joten sähköön käyttö sen louhimiseen ja kuljettamiseen avokaivoksessa on StromStG:n 9 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaan vapautettu verosta. Ruskohiilen käsittely murskaamalla aina ruskohiilipölyksi saakka, jota käytetään voimaloiden hiilimyllyissä, on optimointia, joka ei vaikuta verovelvollisuuteen.
- 9 Tarkastusviranomaiset sitä vastoin pitivät ruskohiilen käsittelyä polttoaineen valmistamisena, joten veroa on kannettu perustellusti. Lisäksi kaikki raakahiilen kuljettamiseen käytetty sähkö on veronalaista sillä seurauksella, että myös

voimalaitoksen alueen sisällä tapahtuneet vastaavat käytöt, joissa käytettiin hiilen kuormauskoneita, kuljetushihnoja ja hiilimyllyjä, ovat veronalaisia.

- 10 Vastaja yhtyi 8.10.2009 tekemässään verotuspäätöksessä ulkoisen tarkastuksen havaintoihin, määräsi veron palauttamisesta tiettyjen sellaisten seikkojen osalta, joilla ei ole merkitystä nyt käsiteltävän asian kannalta, ja vaati kantajaa maksamaan vastaajan näkemyksen mukaan syntyneen sähköveron.
- 11 Vastaja hylkäsi kantajan kyseisestä päätöksestä tekemän oikaisuvaatimuksen perusteettomana 26.10.2018 tekemällään päätöksellä muun muassa siltä osin kuin se koski sähkön käyttöä laitoksissa avokaivoksessa louhitun raakahiilen jatkokäsittelyä varten, laitosten käyttöön raakahiilen tehtaissa tapahtuvaa jatkokäsittelyä varten ja laitosten käyttöön avokaivoksessa raakahiilen louhintaa varten, louhintajätteen kuljettamiseen ja hiilen kuljettamiseen voimaloiden ja tehtaiden hiilivarastoihin myöhempää jatkokäsittelyä varten.
- 12 Kantaja väittää kanteensa perusteluissa, että direktiivin antajan tarkoituksena oli, että verovapautus koskee koko sähköntuotantotoimen panokseen tarvittavaa sähköä. Kun StromStG:n täytäntöönpanosta annetun asetuksen (Verordnung zur Durchführung des Stromsteuergesetzes, jäljempänä StromStV) 12 §:n 1 momentin 1 kohtaa tulkitaan direktiivin 2003/96 mukaisesti, verovapautuksen on katsottava koskevan lähtökohtaisesti kaikkia oheis- ja apulaitoksia, joita ilman sähköntuotantolaitos ei voi toimia. Näihin kuuluvat Bundesfinanzhofin oikeuskäytännön mukaan myös laitokset, joita ilman sähköntuotantolaitos ei ylipäätään voi toimia elinkeino-, ympäristö-, vesi- tai työläinsäädännön säännösten mukaisesti.

Kantajan mukaan kaikki riidanalaiset käytöt täyttävät nämä edellytykset, sillä ruskohiilivoimalan toiminta on yhtenäinen prosessi aina hiilen louhinnasta prosessissa väistämättä syntyvän tuotantojätteen käsittelyyn saakka. Avokaivos ja ruskohiilivoimala muodostavat pysyvän taloudellisen ja teknisen sähköntuotantoyksikön, jota ei voida keinotekoisesti pirstoa itsenäisiin yksittäisiin laitoksiin. Sähkön käyttö avokaivoksessa on pikemminkin välttämätöntä keskeytyksettömän sähköntuotannon turvaamiseksi. Sähkön tuottaminen ruskohiilestä on taloudellisesti mahdollista ainoastaan ruskohiiliavokaivoksen ja voimalan läheisyydessä.

- 13 Kantaja vaatii muun muassa,

että 8.6.2009 tehty verotuspäätös, sellaisena kuin se sisältyy 26.10.2018 oikaisuvaatimuksesta tehtyyn päätökseen, kumotaan siltä osin kuin se on itse käyttänyt sähköä seuraavissa toiminnoissa:

- 1) 90 prosenttia sähköstä käytettiin vesipumpuissa pohjavedenpinnan korkeuden alentamiseen, suurissa laitteissa, kuten kauhapyöräkaivinkoneissa ja hihnakuljettimella varustetuissa koneissa, avokaivoksen valaisemiseen sekä raakahiilen kuljettamiseen voimaloihin ja

2) sähköä käytettiin lisäksi raakahiilen kuljettamiseen voimaloihin ja sen käsittelyyn, jossa käytettiin hiilen kuormauskoneita, kuljetushihnoja ja hiilimyllyjä.

Vastaaja vaatii, että

kanne hylätään.

- 14 Direktiivin 2003/96 14 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti sähkö vapautetaan StromStG:n 9 §:n 1 momentin 2 kohdassa sähköverosta, jos se käytetään sähkön tuottamiseen. StromStV:n 12 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan tähän kuuluu sähkö, jota käytetään sähköntuotantoyksikön oheis- ja apulaitoksissa sähkön tuottamiseen teknisessä merkityksessä. Tällaisten laitosten on liityttävä suoraan sähköntuotantoon ja oltava tarpeellisia sähköntuotannon kannalta, kuten polttoaineen toimittaminen. Tämä pätee ainoastaan polttoaineen syöttöön hiilimyllystä kattilan polttimeen. Verosta ei ole vapautettu tietyissä sellaisissa laitoksissa välillisesti käytettävää sähköä, joilla raakahiiltä jatkokäsitellään erityisesti murskaamalla, jauhamalla ja kuivaamalla.

Avokaivoksessa sähköä käytetään hiilen louhintaan ja kuljettamiseen sekä louhintajätteen käsittelyyn, ja näin saadaan raakahiiltä, jota kuljetetaan voimaloihin, mutta tässä ei ole teknisesti kyse sähkön tuottamisesta.

Ruskohiili vapautetaan verosta vasta, kun sitä käytetään sähkön tuottamiseen. Sikäli kuin hiili on vapautettu energiaverosta, sitä ei voida vapauttaa sähköverosta; direktiivin 2003/96 21 artiklan 3 kohta.

II.

- 15 Sähkön tuottamiseen käytettävän sähkön määrittämiseksi on annettu seuraavat kansalliset säännökset:

- 16 StromStG:n 9 §:n 1 momentti:

”Verosta vapautetaan –

2. sähkö, jota käytetään sähkön tuottamiseen; –”

- 17 StromStG:n 11 §:

”Liittovaltion valtiovarainministeriölle annetaan valtuudet antaa lain täytäntöön panemiseksi asetuksella –

8. lain 9 §:ää koskevia säännöksiä verotuksen tasapuolisuuden turvaamiseksi, menettelyn yksinkertaistamiseksi ja kohtuuttomien taloudellisten rasitteiden välttämiseksi ja tässä yhteydessä etenkin

a) määrittää tarkemmin edellytykset verosta vapautetulle sähkön käytölle, käsitteet mukaan luettuina –”

18 StromStV:n 12 §:n 1 momentti:

”Lain 9 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettulla tavalla sähkön tuottamiseen käytetään sähköä,

1. jota sähköntuotantoyksikön oheis- ja apulaitoksissa käytetään etenkin vedenkäsittelyyn, höyryntuotannon vedensyöttöön, ilmansyöttöön, polttoaineen syöttöön tai savukaasujen puhdistukseen – –

sähkön tuottamiseen teknisessä merkityksessä.

19 Unionin oikeudessa kyse on direktiivin 2003/96 1 artiklan, 2 artiklan 1 kohdan b alakohdan, 14 artiklan 1 kohdan a alakohdan ensimmäisen virkkeen ja 21 artiklan 3 kohdan tulkinnasta.

III.

Ennakkoratkaisukysymykset:

Ensimmäinen kysymys

20 Nyt käsiteltävässä asiassa kyse on direktiivin 2003/96 14 artiklan 1 kohdan a alakohdan ensimmäisen virkkeen mukaisen sähkön pakollisen verovapautuksen ulottuvuudesta. Saksa ei ole käyttänyt direktiivin 2003/96 14 artiklan 1 kohdan a alakohdan toisessa virkkeessä säädettyä verotusmahdollisuutta.

21 Vaikka kyseisen säännöksen saksankielisestä versiosta, jossa käytetään muotoilua ”bei der Stromerzeugung – – verwendeter elektrischer Strom”, ei välttämättä ilmene ehdottoman selvästi, että verosta vapautettava sähkö on käytettävä muutoin verosta vapautettuun sähkön tuottamiseen, tämä voidaan päätellä muiden kieliversioiden perusteella. Tältä osin on viitattava englannin-, ranskan- ja hollanninkielisiin versioihin. Myös StromStG:n 9 §:n 1 momentin 2 kohta perustuu direktiivin 2003/96 14 artiklan 1 kohdan a alakohdan ensimmäisen virkkeen tällaiseen tulkintaan.

22 Tällainen syy-seuraussuhde olisi olemassa sen koko sähkön osalta, jota kantaja on käyttänyt ruskohiilen louhintaan, käsittelyyn ja käyttöön voimaloissa sekä tähän liittyvään tuhkan hävittämiseen, kuljetus mukaan luettuna.

23 Kantaja ei vaadi verovapautusta, sikäli kuin nämä toiminnot liittyvät sen tehtaissa tapahtuvaan ruskohiilibrikettien ja ruskohiilipölyn valmistukseen teollisille hankkijoille.

24 Direktiivin 2003/96 14 artiklan 1 kohdan a alakohdan ensimmäisen virkkeen tarkoitus voi kuitenkin olla esteenä tällaiselle laajasti ymmärretylle syy-seuraussuhteelle. Kyseisen säännöksen tarkoituksena on nimittäin sähkön kaksinkertaisen verotuksen estäminen (ks. viimeksi tuomio 27.6.2018, Turbogás, C-90/17, EU:C:2018:498, 35 kohta). Poikkeuksena lähtökohtaiseen

verovelvollisuuteen tätä säännöstä ei myöskään pidä tulkinta laajentavasti, koska muutoin direktiivillä 2003/96 käyttöön otetulta yhdenmukaistetulta verotukselta vietäisiin kaikki tehokas vaikutus (ks. tuomio 7.3.2018, Cristal Union, C-31/17, EU:C:2018:168, 25 kohta).

- 25 Siten verovapautuksen ulkopuolelle olisi kaiketi jätettävä sähkö, jota käytetään itse energiatuotteen tuottamiseen, koska tätä sähköä käytetään energiatuotteen tuottamiseen ja vasta välillisesti sähköön tuottamiseen. Koska ruskohiili on jo raakahiilen muodossa energiatuote (direktiivin 2003/96 2 artiklan 1 kohdan b alakohhta, nimikkeen 2702 01.0 kohtaa koskevat yhdistetyn nimikkeistön selittävät huomautukset), sähkö, jota kantaja käyttää raakahiilen louhintaan, olisi tältä osin jätettävä huomiotta. Raakahiilen tuotanto energiatuotteena päättynee kuitenkin siihen, kun se varastoidaan kaivoksen varastoihin.

- 26 Lisäksi raakahiiltä käsiteltiin murskaamalla, poistamalla vierasainekset, etenkin metallit ja puuosat, ja jauhamalla osittain niin kauan, että syntyy pölyhiukkasen kokoisia hiukkasia, jotta hiili voitiin polttaa kuhunkin käsittelyyn tarkoitetuissa kattiloissa.

Vastaaja pitää tätä käsittelyä raakahiilen direktiivin 2003/96 21 artiklan 3 kohdan toisessa virkkeessä tarkoitettuna energiatuotteen tuottamisena, joka estää siihen käytetyn sähköön vapauttamisen verosta, koska Saksa ei ole käyttänyt direktiivin 2003/96 21 artiklan 3 kohdan toisessa virkkeessä annettua mahdollisuutta.

- 28 Vaikka sähköön käyttö ruskohiilen käsittelyyn voimalassa täyttää direktiivin 2003/96 21 artiklan 3 kohdan toisen virkkeen edellytykset, vastaajan arviointi herättää epäilyjä. Direktiivin 2003/96 14 artiklan 1 kohdan a alakohdassa vapautetaan verosta kattavasti sekä sähköön tuottamiseen käytetyt energiatuotteet että sähköön tuottamiseen käytetty sähkö. Verotus tapahtuu tältä osin vasta myöhemmin, kun tuotettua sähköä käytetään. Tällä on tarkoitus estää kaksinkertainen verotus.

- 29 Kaksinkertaisesta verotuksesta on kuitenkin kyse, jos sähköveroa eli direktiivissä 2003/96 tarkoitettua veroa kannetaan vielä voimalassa tapahtuvista prosesseista, jotka palvelevat sähköntuotantoa. Tällaiset prosessit ovat tavallisia myös – lukuun ottamatta laitoksia, joissa käytetään vanhentunutta arinapolttotekniikkaa –, kun voimaloissa käytetään kiinteitä polttoaineita sähköön tuottamiseen, eivätkä ne rajoitu pelkästään kantajan ruskohiilivoimaloihin. Polttoaineiden pinta-alaa on pienennettävä huomattavasti murskaamisen tai jauhamisen kaltaisilla tekniikoilla, jotta palaminen on nopeaa ja puhtaampaa. Juuri tämä polttoaineen käsittely, jota vanhentunut arinapolttotekniikka ei edellytä, turvaa olennaisesti tehokkaamman ja puhtaamman energiankäytön. Tässä yhteydessä on otettava huomioon, että elinkeino- ja ympäristölainsäädännön säännösten ja määräysten mukaisesti kantaja saa käyttää voimaloissaan, joissa käytetään leijukerros- ja myllypolttokattiloita, ainoastaan käsiteltyä ruskohiiltä, jolla on tietty, mahdollisesti sekoittamalla aikaan saatava lämpöarvo.

- 30 Lisäksi direktiivin 2003/96 14 artiklan 1 kohdan a alakohdasta, jossa säädetään sähkön vapauttamisesta verosta kahdessa tapauksessa, nimittäin kun sitä käytetään sähkön tuottamiseen ja sähköntuotantokyvyn säilyttämiseen, ilmenee, ettei verovapautus rajoitu ainoastaan energian muuntamisprosessiin vaan käsittää myös sitä edeltävät ja sen jälkeiset toiminnot.
- 31 Lisäksi vastaaja katsoo, että direktiivin 2003/96 21 artiklan 3 kohdan toisessa virkkeessä rajoitetaan 14 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisen verovapautuksen laajuutta, vaikka ainoastaan direktiivin 2003/96 14 artiklaan sisältyy pakollinen verovapautus.
- 32 Saksan säännöksiin, etenkin StromStV:n 12 §:n 1 momenttiin, ei sisälly tältä osin mitään soveltuvaa arviointiperustetta lukuun ottamatta sitä, ettei verosta saa vapauttaa ainoastaan energian muuntamisen suppeaa prosessia. StromStV:n 12 §:n 1 momentissa mainitaan energian muuntamisprosessia varten tuotettavan sähkön ohella esimerkiksi oheis- ja apulaitokset, jotka kuitenkin edellyttävät, että sähköä käytetään sähkön tuottamiseen teknisessä merkityksessä. Sovellettaessa tätä säännöstä direktiivin 2003/96 14 artiklan 1 kohdan a alakohdan tulkitsemiseksi on lisäksi otettava huomioon, että sekä StromStG:n 9 §:n 1 momentin 2 kohta että StromStV:n 12 §:n 1 momentin 1 kohta nyt käsiteltävän asian kannalta merkityksellisine säännöksineen oli annettu jo ennen direktiivin 2003/96 voimaantuloa 31.10.2003. StromStG:n 9 §:n 1 momentin 2 kohta otettiin käyttöön ekologisten verouudistusten jatkamisesta 16.12.1999 annetulla lailla (Gesetz zur Fortführung der ökologischen Steuerreform vom 16.12.1999; Bundesgesetzblatt I, s. 2432, 22.12.1999) ja StromStV:n 12 §:n 1 momentti sähköverolain täytäntöönpanosta 31.5.2000 annetulla asetuksella (Bundesgesetzblatt I, s. 794, 15.6.2000).

Toinen kysymys

- 33 Kantaja tuotti vuonna 2004 avokaivoksiin kuuluvissa voimaloissaan hieman alle 10 prosenttia Saksassa kulutettavasta sähköstä ja käytti tähän tarkoitukseen noin 5 prosenttia voimaloissaan tuotetusta sähköstä.
- Avokaivokset ja voimalat toimivat siten, että ylimääräisillä ja riittävästi mitoitetuilla kuljetus-, varastointi- ja käsittelyjärjestelmillä voitiin turvata lähtökohtaisesti keskeytyksetön sähköntuotanto. Tältä osin avokaivosten ja niihin kuuluvien ruskohiilivoimaloiden muodostama järjestelmä on kantajan tapauksessa tarkoitettu myös sähköntuotantokyvyn säilyttämiseen.
- 34 Vaikka ei otettaisi lukuun ruskohiilen louhintaa ja sähkönkäyttöä, jotka oikeuttavat direktiivin 2003/96 14 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisen verovapautuksen soveltamiseen sähkön tuottamiseen käytetyn sähkön osalta, herää kysymys, onko verosta vapautettava sähkö, jota kantaja on käyttänyt toimintansa jatkuvuuden turvaamiseksi, kuten ruskohiilen kuljetus-, lastaus- ja purkujärjestelmissä, kun hiiltä kuljetetaan avokaivosten varastoista voimaloihin.

- 35 Ei ole myöskään selvää, onko kuljettamiseen käytetyn sähkön vapauttaminen verosta mahdollista direktiivin 2003/96 21 artiklan 3 kohdan kolmannen virkkeen nojalla. Käsittääkö säännös, jossa verotettavan tapahtuman muodostaa kulutus muussa tarkoituksessa kuin energiatuotteiden tuottamiseksi ja erityisesti ajoneuvojen käyttämiseksi, kaikenlaisen energiatuotteiden kuljettamisen, ja sisältyykö siihen siten ruskohiilen kuljettaminen laitosten välillä, joissa tapahtuu sen varastointi ja käsittely, vai koskeeko se ainoastaan muita sähkön käyttötarkoituksia?
- 36 Nyt käsiteltävässä asiassa ruskohiiltä kuljetetaan pitkiä matkoja, jotta sitä voidaan käsitellä voimaloiden kattiloissa käyttöä varten, koska kantajan asianomaiset laitokset eivät sijaitse yhdessä ja samassa paikassa, vaan laitosten koon ja louhinnassa jatkuvasti tapahtuvien muutosten vuoksi ne sijaitsevat etäämmällä toisistaan. Tältä osin kuljettaminen – riippumatta siitä, tapahtuuko se yrityksen omalla rautatiellä vai kuljettimilla – voi palvella myös silloin ruskohiilen tuotantoa. Tältä osin direktiivin 2003/96 21 artiklan 3 kohdan kolmas virke käsittäisi ainoastaan kuljetukset, joissa ei kuljeteta energiatuotteita vaan jotain muuta, esimerkiksi henkilöstöä kantajan laitosalueella sijaitseville työpaikoille.